

Handläggare
Ylva Kuylenstierna
Telefon: 08-508 242 52

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2023-08-31

Ersättningsnivåer daglig verksamhet enligt LSS

Svar på remiss, KS 2023/339

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärende med diarienummer KS 2023/339 till stadsdelsnämnden för yttrande. I ärendet föreslås en ändring av stadens ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS), som föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Förslaget innebär att antalet nivåer minskas fem och att ersättningen ökar i de lägre nivåerna samtidigt som den minskar i de högre. Utöver detta föreslås ändringar i timintervall för deltagandegrad per vecka. Fler timintervall föreslås för att bättre återspegla den enskildes närvaro. För att främja den enskildes förmåga att närma sig arbetsmarknaden och att delta i sysselsättning föreslås även att lägsta antalet deltagandetimmar per vecka sänks från fyra till en timme per vecka. Ersättning föreslås även utgå under en sexmånadersperiod efter att den enskilde har börjat arbete på den ordinarie arbetsmarknaden för att stödja övergången mellan daglig verksamhet och arbete.

Stadsledningskontoret bedömer att ändringen är kostnadsneutral för staden som helhet men att vissa stadsdelsförvaltningar påverkas mer negativt. För stadsdelsnämndsområdet beräknas den föreslagna ändringen innebära minskade intäkter med 552 613 kronor per år.

Förvaltningen välkomnar att en översyn av ersättningssystemet genomförs men uppmärksammar att ändringen kommer innebära negativa ekonomiska konsekvenser för stadsdelsnämndsområdet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)” till stadsdelsnämnden för synpunkter. Svar på

Skärholmens stadsdelsförvaltning

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

remissen skall ha inkommit senast den 19 september 2023. Kommunstyrelsens tjänsteutlåtande beskriver att stadens befintliga ersättningssystem behöver anpassas efter dagens förutsättningar. Målgruppen inom daglig verksamhet har förändrats över tid där särskilt personer med neuropsykiatriska diagnoser har ökat.

Det nuvarande ersättningssystemet utgår från ett bedömningsinstrument som bygger på den enskildes omsorgsbehov. Bedömningen görs utifrån sju olika livsområden och baserat på denna bedömning fastställs en ersättningsnivå för de insatser den enskilde behöver. Nivån bestäms av de poäng som den enskilde erhåller enligt bedömningssystemet som används bedömnings- och förmedlingsgruppen. Den totala poängen översätts sedan till olika ersättningsnivåer per dygn för de utförare som ansvarar för den dagliga verksamheten, samt till en schablonersättning för stadens stadsdelsnämnder.

Vid en översyn som genomfördes i mars 2022 skickades en enkät ut av stadsledningskontoret till beställarenheterna i stadsdelsnämnderna samt till privata och kommunala utförare. Utfallet av enkäten visade att både beställare och utförare var positiva till översynen och svarsfrekvensen bedömdes som hög. Enkätsvaren visade även att daglig verksamhet i vissa fall kan leda till en ”inlåsnings effekt” för personer som står nära arbetsmarknaden. Enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande har utförare har under flera år haft synpunkter på nuvarande ersättningssystemet, bland annat att ersättningsnivåerna är felbalanserade och att de behöver ses över. Bland synpunkterna från utförare framkom att ersättningen för personer i de första nivåerna är för låga och inte motsvarar det arbete som genomförs med exempelvis motivationsinsatser. I översynen konstaterades även att staden har fler nivåer i jämförelse med många andra kommuner.

Ärendet

Ett förslag till ett nytt ersättningssystem inom daglig verksamhet har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av representanter från stadsledningskontoret och socialförvaltningen. Arbetsgruppen har analyserat de synpunkter som framkom under översynen som genomfördes under år 2022. För att säkerställa att ersättningarna i möjligaste mån motsvarar individens resursbehov har arbetsgruppen föreslagit med att minska antalet ersättningsnivåer och införa fler timintervall för deltagartimmar.

Förändringar i ersättningssystemet

I det föreslagna systemet har antalet nivåer minskats till fem. Ersättningen i de lägsta nivåerna har ökat och i de högsta nivåerna

föreslås ersättningen att minska. Om en personlig assistent följer med den enskilde till daglig verksamhet minskas ersättningen med 35 %, vilket är en minskning jämfört med den nuvarande skillnaden på 38 %.

Förändringar i ersättning för deltagandetimmar

Stadsledningskontoret föreslår tre olika ersättningsnivåer för daglig verksamhet baserat på antalet deltagandetimmar per vecka. Följande ersättningsskalor föreslås:

1. Timintervall 1-10 timmar per vecka: Ersättningen för detta intervall föreslås vara 40 % av heltid.
2. Timintervall 11-24 timmar per vecka: Ersättningen för detta intervall föreslås vara 80 % av heltid.
3. Timintervall 25 timmar upp till heltid (40 timmar per vecka): Ersättningen för detta intervall föreslås vara 100 % av heltid.

Tjänsteutlåtandet föreslår även att lägsta antalet deltagandetimmar per vecka ska sänkas från fyra timmar till en timme.

Tjänsteutlåtandet betonar att ett lågt deltagande inte nödvändigtvis betyder att den enskilde inte har behov av insatsen. Om den enskilde inte deltar alls eller har låg närvaro behöver orsaken följas upp och en individuell bedömning görs för att fastställa fortsatt behov av insatsen.

Ersättning till verksamheten under övergångsperiod mellan daglig verksamhet och arbete på ordinarie arbetsmarknad. För personer som börjar arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden föreslås att ersättning utbetalas upp till sex månader till verksamheten för stöd till den enskilde under en övergångsperiod. Under denna period föreslås ersättning enligt den första ersättningsnivån (1-10 timmar per vecka). Utföraren förväntas ge stöd och regelbundet besöka arbetsplatsen under övergångsperioden. Stödet ska anpassas individuellt tillsammans med den enskilde.

Ekonomiska konsekvenser

I tjänsteutlåtandet bedöms de föreslagna ändringarna ha marginella kostnadsförändringar för staden som helhet. En ekonomisk jämförelse mellan nuvarande och föreslagna ersättningsnivåer har gjorts, och påverkan på stadsdelsnämndernas budget bedöms vara liten. Vissa stadsdelsnämnder kan emellertid påverkas mer negativt än andra beroende på deras nuvarande sammansättning av deltagare mellan olika ersättningsnivåer. Särskilt de stadsdelar som har många personer med daglig verksamhet på nuvarande nivå fem och sju kommer att uppmärksamma en större negativ ekonomisk effekt.

Förslaget om att ge ersättning upp till sex månader när en individ börjar arbeta på arbetsmarknaden beräknas kosta ca 4,3 miljoner kronor för staden. Denna kostnadsuppskattning bygger på antagandet att tre procent av de som har daglig verksamhet kommer att börja arbeta med lönebidrag. I tidigare svar på enkäter har utförarna uppgett att cirka tre procent har hjälpts vidare till någon form av lönebidragsanställning.

Stadsledningskontoret bedömer att det inte finns behov av övergångsregler i samband med de föreslagna ändringarna och att förslaget ska införas från och med den 1 januari 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för socialtjänst.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar att en översyn av ersättningsystemet görs men uppmärksammar att förslaget medför negativa ekonomiska konsekvenser stadsdelsnämndsområdet. Enligt information från stadsledningskontoret förväntas stadsdelsnämndsområdet få en intäktsminskning om ungefär 552 613 kronor per år som en konsekvens av det föreslagna ersättningssystemet. Det är viktigt att notera att denna uppskattning inte tar hänsyn till specifika detaljer om Skärholmen. För att få en mer fullständig och exakt analys av hur förändringen påverkar stadsdelsnämndsområdet är det nödvändigt att undersöka mer detaljerad information om antalet individer med daglig verksamhet, och hur deras nuvarande nivåer och deltagande påverkas av de föreslagna ändringarna.

Förvaltningen vill även framföra att det finns fler aspekter än de ekonomiska som är värda att beakta. Förvaltningen välkomnar insatser som möjliggör att fler individer kan prova att komma ut i arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Det är viktigt att gränsdragningar tydliggörs mellan det ansvar som åligger kommunerna och det som åligger Arbetsförmedlingen för att bistå personer att komma ut i arbete.

Jämställdhetsanalys

Fler män än kvinnor med funktionsnedsättning har insats enligt LSS i stadsdelsnämndsområdet vilket följer statistik generellt för staden. En del av skillnaderna mellan könen kan förklaras genom skillnader i förekomst av diagnoser. Bland män är exempelvis utvecklingsstörning och autism vanligare än bland kvinnor i totalbefolkningen. Dessa diagnoser är kopplade till personkrets 1 i LSS och därmed till rätten till insatser. Förvaltningen kan därför se

att ärendet kommer att påverka fler män än kvinnor även om ärendet i sig bedöms som könsneutralt.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Marianne Wikander
Titel
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev
2. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, KS 2023/339
3. Föreslagen modell för ersättningsnivåer, KS 2023/339
4. Yttrande från funktionshinderrådet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2023-06-29
Marianne Wikander, Avdelningschef	2023-06-29